

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ
Zakład Desantów Operacyjnych

JAWNE

~~TAJNE~~

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich
Rok akademicki 1985/86

Mjr dr Zbigniew BIEŻUŃSKI

ZASADY UŻYCIA i DZIAŁANIA BOJOWE DYWIZJI DESANTOWEJ

Konspekt wykładu

55325

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

**WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ
Zakład Desantów Operacyjnych**

JAWNE

~~TAJNE~~

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich
Rok akademicki 1985/86

Mjr dr Zbigniew BIEŻUŃSKI

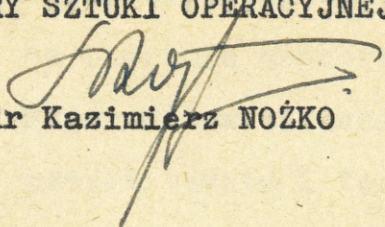
ZASADY UŻYCIA i DZIAŁANIA BOJOWE DYWIZJI DESANTOWEJ

Konspekt wykładu

55 325

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH - KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ
ZAKŁAD DESANTÓW OPERACYJNYCH

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY SZTUKI OPERACYJNEJ

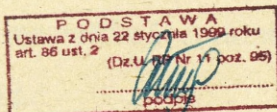

płk prof. dr Kazimierz NOŻKO

JAWNE

TAJNE 1

Egz. nr.....

Tylko dla nauczycieli akademickich.

mjr dr Zbigniew BIEŻUŃSKI

ZASADY UŻYCIA I DZIAŁANIA BOJOWE

DYWIZJI DESANTOWEJ
/konspekt wykładu /

TEMAT: ZASADY UŻYCIA I DZIAŁANIA BOJOWE DYWIZJI DESANTOWEJ

CEL : Zapoznać słuchaczy trzeciego roku studiów, PSOS i PSOT ze składem i możliwościami taktycznymi oraz właściwościami użycia dywizji desantowej w operacji zaczepnej prowadzonej na kierunku nadmorskim.

Ukierunkować słuchaczy do samodzielnego studiowania problematyki tematu i teoretycznego przygotowania do ćwiczenia dowódczo-sztabowego nt. " Organizacja i prowadzenie powietrzno-morskiej operacji desantowej".

METODA: Wykład

CZAS: 45 min.

ZAGADNIENIA

Wstęp.

1. Zasady użycia dywizji, desantowej.

a/ Ogólna charakterystyka dywizji desantowej oraz jej możliwości bojowe i manewrowe.

b/ Miejsce i rola dywizji desantowej w ugrupowaniu operacyjnym frontu /armii/ nacierającego wzdłuż wybrzeża morskiego.

c/ Zadania i sposoby ich realizacji.

2. Właściwości przygotowania wojsk dywizji desantowej do prowadzenia działań desantowych.

3. Właściwości prowadzenia działań desantowych przez dywizję desantową.

a/ Ześrodkowanie, przegrupowanie i załadowanie wojsk na okręty.

b/ Walka o lądowanie i prowadzenie działań na lądzie.

Zakończenie.

LITERATURA

- Biuletyn Informacyjny nr 1 /110/ Wyd. MON Warszawa 1973 r.

nr. bibl. 016216;

- Biuletyn Informacyjny nr 2 /317/ Wyd. MON Warszawa 1981

nr. bibl. 020680;

- Regulamin Walki Wojsk Lądowych Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej cz.I - dywizja, brygada, pułk /projekt/. Wyd. MON Warszawa 1984. nr bibl. pf 1646;

- Regulamin Walki Marynarki Wojennej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Wyd. Mar. Woj. Gdynia 1973, nr bibl. 015941;

- Zasady przygotowania, zabezpieczania i wysadzania desantów morskich. Wyd. MON. Warszawa 1968 nr bibl. 013153;

- Wzory dokumentów. Zeszyt nr 7. Wyd. ASG WP nr bibl. 0322.

Schematy:

- Plan działań dywizji desantowej nr bibl 04609;

- Zadania dywizji desantowej w operacji zaczepnej na kierunku nadmorskim. nr bibl. 06824;

- Natarcie dywizji desantowej wzdłuż wybrzeża morskiego. nr bibl. 06825;

- Zadania dywizji desantowej w operacji zaczepnej frontu i sposoby ich realizacji. nr bibl. 07294.

WSTĘP

Desanty morskie jako jedna z form wspólnych działań wojsk lądowych z flotą są znane już od czasów starożytnych. Polegały one na załadunku wojsk na okręty i przewozie morzem, a następnie na wysadzeniu ich na wybrzeżu przeciwnika. Przykładem takich działań jest przejście wojsk perskich przez Dardanele i wysadzenie ich w Małej Azji w IV w. p.n.e., a także wysadzenie desantu na Sycylii przez Kartagińczyków w 311 r. p.n.e.

W wyniku stosowania w coraz szerszym zakresie desantów i rozwijaniu sztuki wojennej zaistniała konieczność zorganizowania do tego typu działań specjalnie przygotowanych i wyposażonych oddzia-

łów. Takimi oddziałami w składzie sił floty stała się piechota morską, której pierwszy pułk został sformułowany na rozkaz Piotra I w 1704 r.

Działania wojenne na szeroką skalę prowadzono w okresie pierwszej i drugiej wojny światowej.

W okresie pierwszej wojny światowej dokonano około 10 lądowań w tym dwa na Morzu Bałtyckim.

Natomiast podczas drugiej wojny światowej przeprowadzono około 600 desantów z tego około 30 w rejonie Morza Bałtyckiego.

Polska na przestrzeni dziejów również prowadziła działania o charakterze desantowym, a w okresie międzywojennym posiadała batalion piechoty morskiej, który w czasie agresji niemieckiej w 1939 roku z wielkim bohaterstwem bronił Oksywią.

Współczesne wojska piechoty morskiej w większości państw z wyjątkiem Polski wchodzą w skład sił morskich i tak na przykład: Stany Zjednoczone posiadają: dywizje piechoty morskiej; Wielka Brytania - brygady piechoty morskiej; Związek Radziecki - brygady i pułki piechoty morskiej.

W naszych Siłach Zbrojnych dywizję desantową, która organizacyjnie nie podporządkowana jest w czasie pokoju dowódcy Pomorskiego Okręgu Wojskowego.

1. Zasady użycia dywizji desantowej.

a/ Ogólna charakterystyka dywizji desantowej oraz jej możliwości bojowe i manewrowe.

Dywizja desantowa jest związkiem taktycznym wojsk lądowych, specjalnie przystosowana i szkolona do prowadzenia działań bojowych na wybrzeżu morskim, strefie ~~cięż~~ i szerokich estuariach /zalewów/ rzek.

Struktura organizacyjna dywizji desantowej, wyposażenie i wyszkolenie wojsk dostosowane jest do przewidywanego charakteru

wykonywanych zadań i właściwości nadmorskiego /morskiego/ obszaru działań bojowych.

W skład dywizji desantowej wchodzi: dowództwo dywizji, trzy pułki desantowe /o organizacji kompanijnej/, kompania rozpoznawcza, batalion czołgów średnich /40 cz/, batalion czołgów pływających /40 cz/, dywizjon rakiet taktycznych / 2 w/, dywizjon artylerii rakietowej / 8 wyrz. BM-21/, bateria artylerii przeciwlotniczej / /, kompania łączności, batalion saperów, kompania chemiczna, batalion remontowy, kompania medyczna, kompania zaopatrzenia.

Ogółem dywizja desantowa posiada około 5 tys. ludzi, 130 cz, 200 transporterów opancerzonych /pływających/, 60 dział i moździerzy, 23 PTSP, 1/3 parku PP-64, 8 wyrz. BM-21 i 2 wyrzutnie R-30.

W stosunku do dywizji zmechanizowanej jej możliwości bojowe są ograniczone, chociażby z tych względów ponieważ posiada ok. 50% czołgów, 45% dział i moździerzy, 2 wyrzutnie drt R-30.

Jednakże z właściwości posiadanego sprzętu bojowego i pływającego oraz charakteru prowadzenia działań bojowych we współdziałaniu z okrętami Marynarki Wojennej, jest związkiem manewrowym, a przy wzmocnieniu go odpowiednimi oddziałami rodzajów wojsk jest zdolna wykonać najbardziej złożone i skomplikowane zadania na wybrzeżu morskim.

Cechą szczególną wyposażenia i uzbrojenia wojsk dywizji desantowej jest to, że posiadają one około 70% środków bojowych i transportowych pływających przystosowanych do prowadzenia działań bojowych w nadmorskiej strefie wód, strefie cieśnin, zalewach i dużych estuariach /ujścia/ rzek we współdziałaniu z okrętami MW.

Na podstawie wyciągniętych wniosków z przeprowadzonych ćwiczeń dowódczo-sztabowych, a w szczególności ćwiczeń z wojskami 7 ŁDD przy uwzględnieniu aktualnych możliwości bojowych nieprzyjaciela

przyjmuje się, że jest ona w stanie:

1. Samodzielnie desantować bez środków wzmocnienia w rejonie o szerokości 10 km^{x/} i wyjść na tyły i skrzydło obrony przeciwdesantowej brygady nieprzyjaciela.

2. Użyta w składzie zgrupowania desantowego desantować w rejonie szerokości do 15 km i wyjść na tyły i skrzydła pierwszego rzutu brygady zmechanizowanej.^{xx/}

W działaniach zaczepnych dywizji desantowej wyznacza się zadania bliższe i dalsze.

Zadanie bliższe dywizji desantowej polega na opanowaniu odcinków wybrzeża i utrzymaniu punktów lądowania, rozbiciu oddziałów /pododdziałów/ pierwszego rzutu obrony przeciwdesantowej nieprzyjaciela i rozwinięciu natarcia w głąb oraz opanowaniu rubieży zapewniającej prowadzenie dalszych działań bojowych.

Zadanie dalsze /następne/ polega na rozwinięciu natarcia, rozbiciu podchodzących odwodów nieprzyjaciela i utrzymaniu rejonów /rubieży/ zapewniających osiągnięcie celu przez lądujący desant morski.

3. Prowadzić działania obronne w rejonie szerokości 10-30 km i głębokości 15-20 km.

W zależności od charakteru prowadzonych działań desantowych może ona otrzymać następujące wzmocnienie: 1-3 bataliony piechoty lub powietrznodesantowe, 1-2 bataliony czołgów, 3-4 cpa, oddz. cot lub rak przeciwlotniczych, 1-2 bataliony saperów, medyczny batalion wzmocnienia, kompanię rozpoznania specjalnego oraz inne pododdziały w zależności od potrzeb.^{xxx/}

^{x/} Biuletyn informacyjny nr 2/137/ Wyd. MON Warszawa 1981 s. 70

^{xx/} Sposoby i możliwości wykorzystania dywizji desantowej w operacji zaczepnej frontu na kierunku nadmorskim - rozprawa doktorska. Wyd. ASG WP Warszawa 1984 s. 80-83.

^{xxx/} Sposoby i możliwości wykorzystania dywizji desantowej w operacji zaczepnej frontu na kierunku nadmorskim - rozprawa doktorska. Wyd. ASG WP Warszawa 1984 s. 80-82.

b/ Miejsce i rola dywizji desantowej w ugrupowaniu operacyjnym frontu /armii/ nacierającego wzdłuż wybrzeża morskiego.

W ramach operacji zaczepnej armii-frontu wzdłuż wybrzeża morskiego /na kierunku nadmorskim/ dywizja desantowa może być wykorzystana:

- ✓ - do działań bojowych rzutu szturmowego w ramach morskiej lub
- ✓ powietrzno-morskiej operacji desantowej prowadzonej przez front;
- do prowadzenia samodzielnych działań desantowych w celu realizacji zadań o skali taktycznej lub taktyczno-operacyjnej w ramach operacji zaczepnej armii wzdłuż wybrzeża morskiego;
- ✓ - do prowadzenia działań desantowo-szturmowych wspólnie z wojskami powietrznodesantowymi /brygadą desantowo-szturmową/ na kierunku nadmorskim

Działając w składzie operacyjnego ugrupowania desantu morskiego w ramach powietrzno-morskiej operacji desantowej, dywizja desantowa z reguły będzie w pierwszym rzucie i wykonywała zadania na głównym lub odosobnionym /samodzielnym/ kierunku lądowania. Z zasady będzie stanowiła rzut szturmowy desantu morskiego. Jej rola będzie polegała na rozbiciu zasadniczych sił obrony przeciwdesantowej npla na brzegu, opanowaniu punktów i przyczółków lądowania, na zabezpieczeniu wysadzenia głównych sił desantu morskiego i prowadzeniu działań bojowych wzdłuż wybrzeża lub w strefie cieśnin morskich.

Nie wykluczonym jest również, że dywizja desantowa prowadząc działania desantowe na odosobnionym kierunku lądowania, może forsować cieśniny i opanowywać małe wyspy i prowadzić działania bojowe w kierunku głównych sił desantu morskiego na dużej wyspie lub półwyspie w kierunku głównych sił armii nacierającej wzdłuż wybrzeża /półwyspu/.

Dywizja desantowa działająca wzdłuż wybrzeża morskiego w operacji zaczepnej frontu może również być wzięta do działań obronnych zwłaszcza obrony portów, baz morskich i ważnych odcinków wybrzeża.

c/ Zadania i sposoby ich realizacji.

Zadania dywizji desantowej w operacji zaczepnej frontu będą polegały przede wszystkim na wykonaniu manewru i uderzeniu od strony morza, jak i lądu w celu stworzenia dogodnych warunków głównemu zgrupowaniu uderzeniowemu frontu /armii/ rozbicia zgrupowań obronnych lub kontratakujących nieprzyjaciela i utrzymaniu portów i baz morskich, odcinków wybrzeża, a także zapewnieniu swobody bazowania okrętom MW własnej floty w pobliżu brzegu.

Na podstawie wniosków z działań desantowych okresu drugiej wojny światowej i konfliktów lokalnych, a także ćwiczeń prowadzonych przez państwa Układu Warszawskiego i Wojsko Polskie możemy sprecyzować główne zadania jakie może wykonywać dywizja desantowa w operacji zaczepnej frontu prowadzonej na kierunku nadmorskim oraz sposoby ich realizacji.

Do jej głównych zadań i sposobów ich realizacji możemy zaliczyć:

1/ Uchwycenie przyczółków na kierunku szerokich ujść przeszkód wodnych i utrzymanie ich do czasu podejścia sił głównych:

- uderzenie od czoła wzdłuż wybrzeża morskiego;
- uderzenie od strony morza za przeszkodą wodną;
- uderzenie od strony morza od wewnątrz przeszkody wodnej.

2/ Wykonanie uderzenia w nadmorskie skrzydło i na tyły głównego zgrupowania nadmorskiego wojsk nieprzyjaciela:

- całością sił w celu spotkania głównego zgrupowania uderzeniowego frontu;
- częścią sił w celu spotkania głównego zgrupowania uderzeniowego frontu, a pozostałymi siłami przejście do działań raj-

dowych na kierunku.

3/ Niszczenie położonych na wybrzeżu /wypach/ środków napadu jądrowego, naziemnych urządzeń systemów rozpoznawczo-uderzeniowych, obiektów obrony przeciwlotniczej, punktów dowodzenia, węzłów łączności i lotnisk ; niszczenie kolejno lub jednocześnie z pozostaniem na tyłach nieprzyjaciela lub powrotem do własnych wojsk.

4/ Uchwycenie ważnych obiektów odcinków wybrzeża i utrzymanie ich do czasu podejścia własnych wojsk /lotniska, porty, bazy morskie/, a także wzbranianie podejścia jego odwodów w rejon bitwy:

- zaczepnie;
- obronnie /w pełnym okrążeniu lub odejściem na kolejną rubież

5/ Opanowanie wyspy lub grupy małych wysp:

- kolejno;
- jednocześnie.

6/ Prowadzenie działań w głębi obrony nieprzyjaciela:

- rajd na kierunku;
- rajd w rejonie.

7/ Uchwytywanie odcinków wybrzeża dla stworzenia warunków wojskom pancernym i zmechanizowanym dla opanowania ich od strony morza oraz umożliwienie przejścia okrętom floty przez cieśniny;

- jako rzutu szturmowy;
- jako rzut szturmowy, a następnie prowadząc natarcie na samodzielny kierunek;
- opanowanie samodzielne wyspy i przeniesienie działań na sąsiednie wyspy.

8/ Obrona wybrzeża morskiego.

Sprecyzowane wyżej zadania nie są jedynymi, jakie mogą realizować wojska dywizji desantowej w operacji zaczepnej frontu /armijnej operacji zaczepnej, powietrzno-morskiej, operacji desantowej, operacji desantowo-szturmowej/ prowadzonej na kierunku nadmorskim.

W każdej konkretnej sytuacji operacyjno-taktycznej zadania mogą być inne.

2. Właściwości przygotowania wojsk dywizji desantowej do prowadzenia działań desantowych.

Przygotowanie do wysadzenia desantu morskiego organizuje dowódca desantu wspólnie z dowódcą zespołu sił lądowych na podstawie zadań otrzymanych od wyższego przełożonego w formie wyciągu z dyrektywy lub rozkazu operacyjnego frontu. Może być to również rozkaz operacyjny dowódcy danego elementu ugrupowania operacyjnego frontu w składzie którego dywizja desantowa będzie realizowała zadanie.

Przygotowanie do wysadzenia desantu obejmuje: powzięcie decyzji; postawienia zadań bojowych; organizację: współdziałania, jądrowego i ogniowego porażenia i dowodzenia oraz wszechstronne zabezpieczenie działań desantowych; planowanie działań bojowych; bezpośrednie przygotowanie desantu; rozbudowę inżynieryjną rejonów ześrodkowania i wyczekiwania, punktów załadowania i dróg marszu do nich; organizowanie i prowadzenie pracy partyjno-politycznej i kontrolę gotowości oddziałów do wykonania zadań.

Metoda i kolejność pracy dowódcy i sztabu dywizji desantowej nad wypracowaniem decyzji do działań desantowych w zasadzie nie odbiega od ogólnie przyjętych zasad. Występują w niej jednak nowe elementy w treści rozpatrywanych zagadnień.

Prowadząc analizę zadania i ocenę sytuacji należy uwzględnić specyficzne warunki wynikające z charakteru działań desantowych i obszaru zainteresowania.

Bardzo istotnym problemem jest dogłębne dokonanie oceny terenu i obszarów morskich oraz warunków meteorologicznych i hydrograficznych. Przykładowo podczas oceny terenu i warunków hydrometeorologicznych należy rozpytrzyć odcinki wybrzeża dogodne do załadowania wojsk na okręty desantowe i transportowe, dogodne rejony do wysa-

dzenia desantu morskiego i powietrznego, wpływ pogody na wykonanie zadań, przypływy i odpływy morza, stan wód przybrzeżnych, a zimą stan zalodzenia.

Właściwością wypracowania decyzji i planowania działań w dywizji desantowej jest to, że szereg problemów należy rozwiązywać wspólnie z dowódcą i sztabem zespołu sił lądowania i przedstawicielami lotnictwa szczególnie w zakresie załadowania wojsk i techniki bojowej na okręty desantowe i transportowe, wysadzanie wojsk i ich wsparcia ogniowego w okresie lądowania i działań na lądzie.

Odzwierciedleniem wypracowania decyzji we współdziałaniu z dowódcą zespołu sił lądowania i przedstawicielami lotnictwa jest decyzja dowódcy, która stanowi podstawę do opracowania planu działań bojowych dywizji desantowej.

Plan działań bojowych dywizji desantowej opracowuje się graficznie na mapie 1:100 000 z legendą.

Plan działań bojowych desantu morskiego powinien obejmować:

- ugrupowanie bojowe oddziałów desantowych do lądowania, przejścia w zagrodach minowych i zaporach przeciwdesantowych, linie wyjściowe formowania fal desantowych, rejony manewrowania oddziałów okrętów wsparcia ogniowego, rejony przeładowania wojsk ze statków na okręty desantowe;

- punkty /odcinki/ lądowania, decyzją dowódcy dywizji desantowej do lądowania i wysadzania wojsk;

- skład i zadania poszczególnych rzutów desantu;

- plan ogniowego przygotowania lądowania i ogniowego wsparcia działań bojowych desantu po walądowaniu i w głębi obrony nieprzyjaciela;

- plan załadowania i lądowania wojsk desantu;

- tabela ognia i plan współdziałania;

- plany zabezpieczenia przez poszczególne rodzaje wojsk i służb.

Do bardzo ważnych czynności dowódcy dywizji i jego sztabu należy organizacja współdziałania i dowodzenia. Podstawą do organizacji współdziałania jest decyzja dowódcy i wytyczne przełożonego.

Współdziałanie obejmuje sposoby działania sił i środków w walce w odniesieniu do obiektów miejsca i czasu. Współdziałanie organizuje się wewnątrz elementów ugrupowania bojowego dywizji i na zewnątrz. W dywizji organizować będzie dowódca dywizji, a na zewnątrz jego przełożony. W przypadku prowadzenia działań przez ✓ dywizję desantową samodzielnie, współdziałanie będzie organizował dowódca dywizji osobiście.

Podczas organizacji współdziałania dowódca dywizji powinien szczególną uwagę zwrócić na:

- ochronę i osłonę wojsk w rejonie wyjściowym, załadowania i lądowania;
- sposób ogniowego przegotowania lądowania i wsparcia natarcia;
- sposób współdziałania okrętów desantowych i oddziałów okrętów wsparcia z desantem morskim;
- sposób działania desantu morskiego z powietrznym;
- sposób działania lotnictwa morskiego i frontu z desantem morskim;
- sposób wykorzystania uderzeń wojsk rakietowych frontu na korzyść dywizji desantowej;

W okresie załadowania i lądowania dowódca dywizji desantowej dowodził będzie ze SD, TSD lub WSD.

W okresie przygotowania działań i załadowania wojsk na środki transportowe ze względu na konieczność maskowania do dowodzenia

będzie wykorzystywał przede wszystkim łączność radioliniową i przewodową oraz środki wojskowej poczty polowej.

W okresie przejścia morzem dowódca desantu będzie korzystał ze środków radiowych zespołu sił lądowania.

W okresie walki o lądowanie i rozwijanie działań zaczepnych na lądzie dowodził będzie z organizowanych stanowisk dowodzenia w miarę ich lądowania przy wykorzystaniu wszystkich możliwych środków łączności.

3. Właściwości prowadzenia działań przez dywizję desantową.

a/ Ześrodkowanie, przegrupowanie i załadowanie wojsk na okręty desantowe.

Na okres przygotowania do działań dywizji wyznacza się rejon wyjściowy w skład którego wchodzi rejon ześrodkowania, rejony wyczekiwania oraz rejon załadowania. Rejon ześrodkowania wyznacza się od rejonu załadowania w odległości 20-50 km, a rejon wyczekiwania około 10 km od punktów załadowania.^{x/} W rejonie ześrodkowania sztaby planują i organizują działania, przeprowadzają niezbędne kalkulacje co do potrzeb załadowania, dokonują podziału sił i środków na punkty załadowania i środki transportowe, ustalają sposób i czas załadowania oraz przygotowują wojska dywizji desantowej do działań.

W rejonie tym pododdziały i oddziały dywizji desantowej rozmieszczone są tak, żeby mogły swobodnie wyjść na drogi marszu do wyznaczonych rejonów wyczekiwania, a z nich na punkty załadowania.

Kolejną częścią składową rejonu wyjściowego jest rejon załadowania, który składa się z kilku odcinków pułkowych. Na każdym z odcinków pułkowych wybiera się 2-3 zasadnicze i 1-2 zapasowe punkty załadowania, które przygotowuje się pod względem inżynieryj-

^{x/} Biuletyn Informacyjny nr 2 /137/ Warszawa s. 83

nym i bojowym. Oprócz zasadniczego rejonu załadowania wyznacza się dywizji zapasowy odcinek załadowania o pojemności pułku. Rejon ześrodkowania dywizji desantowej powinien być połączony z rejonem załadowania odpowiednią siecią dróg.

Do wysadzenia desantu morskiego wyznacza się rejon lądowania, który obejmuje obszar wodny morza i pas wybrzeża dogodny do rozwinięcia zespołu sił lądowania oraz wysadzenia wojsk desantu na brzeg nieprzyjaciela. Dywizję desantową z zasady wysadza się w jednym rejonie na froncie do 15 i więcej km.^{x/} Pułkom wyznacza się odcinki lądowania o szerokości do 6 km w składzie, których wyznacza się punkty lądowania o szerokości do 2 km.^{xx/}

Oprócz zasadniczych odcinków i punktów lądowania przewiduje się również zapasowe.

Podczas opanowywania wyspy /wysp/ dywizja może lądować na kilku oddzielnych odcinkach.

Oddziały dywizji desantowej przebywające w rejonie ześrodkowania zgodnie z podziałem przegrupowuje się do rejonów wyczekiwania, a następnie na sygnał dowódcy zespołu sił lądowania na punkty załadowania. Przegrupowującymi się oddziałami w tym okresie dowodzi dowódca desantu ze stanowiska dowodzenia rozwiniętego w rejonie brzegowego stanowiska dowodzenia dowódcy zespołu sił lądowania.

W rejonie załadowania należy dążyć do tego, żeby na okręt lądować cały pododdział z przydzielonymi środkami wzmocnienia, a środki materiałowe jednego rodzaju rozmieszczać na jak największej ilości okrętów.

W pierwszej kolejności ładuje się środki materiałowe i sprzęt. Wojsko należy zakrętować bezpośrednio przed odejściem okrętów w morze.

^{x/} Sposoby i możliwości wykorzystania dywizji desantowej w operacji zaczepnej frontu na kierunku nadmorskim - rozprawa doktorska. Wyd. ASG WP Warszawa 1984 s. 81-82

^{xx/} Regulamin Walki Wojsk Lądowych PRL. Cz. I Wyd. MON Warszawa 1984 s. 201

W rejonie załadowania należy dążyć do maksymalnego skrócenia czasu ładowania. Średni czas jaki uzyskano w czasie ćwiczeń wynosi:

- wzmocnionej kompanii desantowej 18';
- wzmocnionego pułku desantowego do 6 godz.;
- ✓ - dywizji desantowej 6-8 godz. / na ~~szerepim~~ froncie/.

W warunkach ograniczonej widoczności czas załadowania należy zwiększyć o 20-30%^{x/}

b/ Walka o lądowanie i prowadzenie działań na lądzie.

Przejście desantu morzem osłania lotnictwo i grupy uderzeniowe okrętów nawodnych. Wojska desantu w tym okresie uczestniczą jedynie w walce z lotnictwem nieprzyjaciela.

Po wejściu okrętów desantowych w rejon taktycznego rozwinięcia grupy trałowe przystępują do trałowania rejonów manewrowania oddziałów okrętów wsparcia ogniowego. i torów wodnych doprowadzających do punktów ładowania.

W tym okresie wykonywane jest ogniowe zabezpieczenie rozwinięcia zespołu sił ładowania i trwa do momentu rozpoczęcia ogniowego przygotowania. Jest ono wykonywane środkami wyższego przełożonego.

Walka o lądowanie rozpoczyna się od taktycznego rozwinięcia zespołu sił ładowania, której początek zbiega się z rozpoczęciem bezpośredniego ogniowego przygotowania ładowania /G-2 do G/ i wykonywane jest przez lotnictwo /wsparcia/ oraz oddziały okrętów wsparcia ogniowego do czasu podejścia środków desantowych z pododdziałami oddziałów wydzielonych /pierwszego rzutu/ do punktów ładowania.

Do uchwycenia punktów ładowania i zabezpieczenia wojsk desantu pułki pierwszego rzutu wysyłają oddziały wydzielone /rzut szturmo-

^{x/} Biuletyn Informacyjny nr 1 /110/ Wyd. MON Warszawa 1973 s. 101

wy/, a dywizja może wysadzać taktyczny desant powietrzny. Pierwszy rzut desantu morskiego jest przeznaczony do opanowania odcinków wybrzeża morskiego, uchwycenia i umocnienia przyczółka, rozwinięcia natarcia w głąb i zabezpieczenia lądowania kolejnych rzutów.

Lądowanie desantu morskiego rozpoczyna się w momencie wyjścia na brzeg nieprzyjaciela czołowych pododdziałów pierwszego rzutu i powinno odbywać się w szybkim tempie i trwać jak najkrócej. Średni czas lądowania oddziałów wydzielonych /rzutu szturmowego/ może wynosić 1-1,5 godz., a siły głównych dywizji desantowej 4-6 godz.^{x/} Wraz z wyjściem środków desantowych na rubież, od której nieprzyjaciel może skutecznie oddziaływać środkami ogniowymi z przedniego skraju rozpoczyna się ogniowe wsparcie lądowania, które trwa do czasu opanowania przez desant zasadniczych punktów oporu obrony przeciwdesantowej /pierwszej pozycji/ na głębokość 3-5 km.^{xx/} Ogniowe wsparcie lądowania wykonuje lotnictwo, artyleria okrętowa i artyleria desantu.

Czołgi pływające i bojowe wozy piechoty mogą być wysadzane na wodę przed podejściem do punktów lądowania i samodzielnie podchodzić do brzegu. Jeżeli okręty desantowe nie mogą podejść bezpośrednio do brzegu, to przy głębokości wody nie przekraczającej 1 m pododdziały schodzą wprost do wody. Natomiast czołgi, artylerię oraz inny sprzęt bojowy wysadza się /wyładowuje/ w miejscach, w których głębokość i grunt /dno/ pozwala im podejść do brzegu samodzielnie.

Pododdziały pierwszego rzutu desantu morskiego po wylądowaniu wykorzystują skutki porażenia jądrowego i ogniowego, powodzenie

^{x/} Biuletyn Informacyjny nr 2 /137/ Wyd. MON Warszawa 1981 s. 89.

^{xx/} Regulamin Walki Wojsk Lądowych PRL. Cz. I /projekt/ Wyd. MON Warszawa 1984 s. 210

oddziałów wydzielonych /rzutu szturmowego/, desantu powietrznego i oddziałów /pododdziałów/ desantowo-szturmowych z marszu rozwijają się w ugrupowanie bojowe, po czym wsparte uderzeniami lotnictwa wojsk raketowych i ogniem artylerii przechodzą do ataku, niszczą nieprzyjaciela na brzegu i rozwijają natarcie w głąb obrony oraz zabezpieczają lądowanie /wysadzanie/ i rozwijanie pozostałych sił desantu.

Pododdziały nacierające w kierunku rejonu działań bojowych desantu powietrznego w szybkim tempie dążą do połączenia się i nim, a następnie wspólnie wykonują zadanie bojowe.

Po zakończeniu lądowania pierwszego rzutu dywizji desantowej oddziały okrętów wsparcia ogniowego i lotnictwo wykonują ogniowe wsparcie działań desantu na brzegu.

Drugi rzut desantu wykorzystuje się do potęgowania wysiłku pierwszego rzutu i osiągnięcia końcowego celu wysadzenia desantu morskiego.

Oddziały i pododdziały znajdujące się na transportowcach przeładowuje się na kutry i okręty desantowe, transportery pływające, promy samobieżne oraz inne środki desantowe.

Charakterystyczne dla ugrupowania bojowego dywizji desantowej jest to, że do prowadzenia działań na lądzie tworzy się je w miarę lądowania kolejnych rzutów desantu morskiego po sukcesywnym wprowadzaniu ich do walki.

W celu zabezpieczenia sprawnego dowodzenia desantem oraz wspierającymi go siłami i środkami z chwilą lądowania pierwszego rzutu dywizji /pułku/ na brzeg wraz z czołowymi oddziałami /pododdziałami/ ląduje i rozwija się wysunięte stanowiska dowodzenia dywizji /stanowisko dowodzenia pułku/.

Po wylądowaniu sił głównych pierwszego rzutu wysadza się stanowisko dowodzenia dywizji, a następnie tyłowe stanowisko dowodzenia

dywizji /pułku/.

ZAKOŃCZENIE

W wygłoszonym wykładzie przedstawiłem niektóre problemy dotyczące możliwości bojowych dywizji desantowej, właściwości i zasad jej użycia w operacji zaczepnej prowadzonej na kierunku nadmorskim oraz wybrane zagadnienia przygotowania i prowadzenia przez nią działań desantowych.

Szerzej z problematyką dotyczącą prowadzenia działań desantowych przez dywizję desantową możecie się zapoznać podczas studiowania podanej przez mnie literatury oraz w trakcie prowadzonego w ASG WP ćwiczenia dowódczo-sztabowego nt. "Organizacja i prowadzenie powietrzno-morskiej operacji desantowej".

SPRAWDZIŁ:
ZASTĘPCA SZEFA KATEDRY
SZTUKI OPERACYJNEJ
D/s szkoleniowych

Wykonano w 5 egz.

płk dr W. LEWONOWSKI

Egz. nr 1-5 Bibli. Tajna
Wyk. mjr dr BIEŻUŃSKI Z. /tel. 13751/
Druk masz.: D.W.
Nr ks. masz.: 050/K-13/85
Dnia 1985.09.06.

